

Výzkum žáků, jejich prekonceptů a gramotnosti

Věra Ježková

Imigranti ve školním vzdělávání v Německu, Velké Británii a Švédsku

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání PedF UK v Praze

V příspěvku představujeme vybrané výsledky řešení dílčího cíle 2, který byl součástí projektu řešeného v Ústavu výzkumu a rozvoje vzdělávání PedF UK v letech 2006–2010, a to v projektu MŠMT Centrum základního výzkumu školního vzdělávání. Hlavním záměrem daného cíle bylo vypracovat analyticko-srovnávací studie o vzdělávacích systémech ve třech vybraných evropských zemích, představujících tři odlišné typy školské soustavy: vysoce selektivní v Německu, komprehenzivní ve Švédsku a jakýsi středový mezi těmito zeměmi ve Velké Británii. Metodologii zpracování analyticko-srovnávací studie jsme představili na konferenci ČAPV v roce 2009. Na základě provedené srovnávací analýzy jsme určili sedm hlavních problémových okruhů, které se projevují různou měrou ve školním vzdělávání sledovaných zemí. Ve své stati se věnujeme dvěma z nich. Ukazujeme, jak jsou integrováni imigranti do škol daných zemí a jak je řešena problematika jejich jazykového vzdělávání. Téma zařazujeme do společensko-politického kontextu imigrace.

Eva Šmelová,
Alena Petrová,
Irena Plevová

Reflexe dílčích výsledků z výzkumné studie zaměřené na připravenost dětí k zahájení povinné školní docházky

Katedra primární pedagogiky PdF UP v Olomouci,
Katedra psychologie a patopsychologie PdF UP v Olomouci

Příspěvek zahrnuje průběžné poznatky a vybrané dílčí výsledky z výzkumné studie zaměřené na zjištění úrovně připravenosti českých dětí na vstup do základní školy. Autorky vycházejí z praktických zkušeností učitelů mateřských škol a prvních tříd ZŠ a z výsledků výzkumného šetření, realizovaného v rámci projektu GAČR. Ve svém projektu se pokusily o zohlednění současných potřeb primárního a preprimárního vzdělávání v kontextu současného kurikula.

Tento příspěvek pojednává o vlivu didaktického zpracování učiva a jeho zprostředkování žákům na kvalitu a proměnu jejich prekonceptu v průběhu času. Cílem je zjistit a popsat vliv didaktického zpracování a zprostředkování učiva učitelem na proměnu žákova prekonceptu a na trvalost uchování modifikovaného prekonceptu v jeho paměti. Při sběru dat bylo využito metody pozorování výuky a analýzy žákovy kresby. Didaktické zpracování učiva bylo hodnoceno na základě počtu konstruktivistických znaků vyskytujících se ve výuce, přičemž rozhodující byl vliv jejich aplikace na kvalitu a proměnu prekonceptu žáků. Bylo zjištěno, že přítomnost jistých konstruktivistických znaků výsledky žáků ovlivňuje.

Příspěvek je zaměřen na hledání odpovědí na dvě základní otázky: Jaký potenciál nabízí dramatická výchova k rozvíjení klíčových kompetencí? Jak lze ověřovat vliv dramatické výchovy na rozvíjení klíčových kompetencí žáků? Východiskem se tedy stávají odborné publikace, články a oficiální dokumenty z českých, ale i zahraničních zdrojů, například Baldwin, Morganová a Saxtonová, Neelands, Somers, Provazník, CISOVSKÁ, Marušák, Machková, Macková aj., v nichž se objevují souvislosti mezi dramatickou výchovou, tendencí k zachycení určité kvality procesu a výstupů učení a klíčovými kompetencemi. Hlavní metodou se stala analýza dokumentů, na jejímž základě vznikl systém kategorií, pro které byly postupně vyhledávány výskyt činitelů vyjadřujících kvalitu dílčích oblastí dramatické výchovy. Následně šlo o jejich třídění na základě vymezených kategorií, které mohou tvořit také obsahové struktury jednotlivých klíčových kompetencí. Jedním z výsledků je tak popis konkrétních výstupů dramatické výchovy, jejichž naplňování může mít vliv na rozvoj klíčových kompetencí a rozpracování kritérií k zaznamenávání jejich kvality, což se ukazuje také jako vhodné východisko pro kvalitativní i kvantitativní výzkum a deskripci stavu klíčových kompetencí v jejich různých etapách vývoje v reálné školní praxi.

Kateřina Korcová

Proměna prekonceptu žáků 3. třídy základní školy

ZŠ a MŠ Otnice

Jan Karaffa

Vliv dramatické výchovy na rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání PdF OU v Ostravě